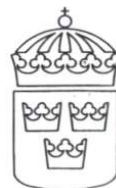

Riksdagens protokoll

1992/93:1

Tisdagen den 6 oktober

Kl. 11.00 – 11.12

Protokoll
1992/93:1

1 § Välkomstord

Anf. 1 TALMANNEN:

Ärade kammarledamöter! Jag hälsar er alla varmt välkomna till detta viktiga arbetsår.

2 § Ledigheter

Talmannen meddelade att Hadar Cars (fp), Pär Granstedt (c), Hans Göran Franck (s), Inger Koch (m), Håkan Holmberg (fp), Larz Johansson (c), Birger Hagård (m), Viola Furubjelke (s), Nils Nordh (s), Sten Söderberg (-), Lena Öhrsvik (s), Ulla Pettersson (s), Sven-Olof Petersson (c), Margit Gennser (m), Nic Grönvall (m), Bengt Dalström (nyd), Doris Håvik (s), Bengt Kindbom (c), Kristina Svensson (s), Ann-Cathrine Haglund (m), Gudrun Norberg (fp), Lars Andersson (-) och Ulla Orring (fp) beviljats ledighet från dagens sammanträde.

3 § Upprop

Företogs upprop av kammarens ledamöter.

4 § Kammarens sammansättning

Kammaren hade denna dag följande sammansättning:

Bänknr	Ledamot
--------	---------

Stockholms kommun

1	Oskar Lindkvist (s)
2	Lars Werner (v)
3	Sten Andersson i Stockholm (s)
4	Filip Fridolfsson (m)
5	Anita Gradin (s)

- 6 Mats Hellström (s)
- 7 Maj Britt Theorin (s)
- 8 Christina Linderholm (c)
(ersättare för miljöminister Olof Johansson)
- 9 Hadar Cars (fp)
- 10 Ulf KristerSSon (m)
(ersättare för utrikesminister Margaretha af Ugglas)
- 11 Elisabeth Fleetwood (m)
- 12 Peeter Luksep (m)
(ersättare för statsminister Carl Bildt)
- 13 Anita Modin (s)
- 14 Lotta Edholm (fp)
(ersättare för kulturminister Birgit Friggebo)
- 15 Barbro Evermo Palmerlund (s)
- 16 Göran Åstrand (m)
- 17 Barbro Westerholm (fp)
- 18 Charlotte Cederschiöld (m)
- 19 Kent Carlsson (s)
- 20 Jerzy Einhorn (kds)
- 21 Bo G Jenevall (nyd)
- 22 Birgitta Wistrand (m)
- 23 Eva Zetterberg (v)
- 24 Henrik S Järrel (m)
- 25 Mikael Odenberg (m)
- 26 Dan Eriksson i Stockholm (nyd)

Stockholms län

- 27 Alf Wennerfors (m)
- 28 Ingvar Carlsson (s)
- 29 Thage G Peterson (s)
- 30 Pär Granstedt (c)
- 31 Lars Biörck (m)
- 32 Lars Tobisson (m)
- 33 Knut Billing (m)
- 34 Anita Johansson (s)
- 35 Ylva Annerstedt (fp)
- 36 Daniel Tarschys (fp)
- 37 Sören Lekberg (s)
- 38 Hans Göran Franck (s)
- 39 Björn Ericson (s)
- 40 Gunnar Hökmark (m)
- 41 Mona Sahlin (s)
- 42 Inger Koch (m)
- 43 Carl B Hamilton (fp)
(ersättare för socialminister Bengt Westerberg)
- 44 Karin Pilsäter (fp)
(ersättare för finansminister Anne Wibble)
- 45 Eva Johansson (s)

- 46 Jerry Martinger (m)
- 47 Lars Leijonborg (fp)
- 48 Jan Sandberg (m)
- 49 Ingela Thalén (s)
- 50 Gudrun Schyman (v)
- 51 Annika Åhnberg (v)
- 52 Ines Uusmann (s)
- 53 Stig Rindborg (m)
- 54 Ian Wachtmeister (nyd)
- 55 Pierre Schori (s)
- 56 Harriet Colliander (nyd)
- 57 Göran Lennmarker (m)
- 58 Margareta Viklund (kds)
(ersättare för civilminister Inger Davidson)
- 59 Lennart Daléus (c)
- 60 Ingvar Svensson (kds)
(ersättare för kommunikationsminister Mats Odell)
- 61 John Bouvin (nyd)
- 62 Chris Heister (m)
- 63 Fredrik Reinfeldt (m)

Uppsala län

- 64 Birgitta Dahl (s)
- 65 Lennart Hedquist (m)
(ersättare för talmannen)
- 66 Gunnar Thollander (s)
- 67 Rosa Östh (c)
- 68 Ingrid Andersson (s)
- 69 Berith Eriksson (v)
- 70 Håkan Holmberg (fp)
- 71 Björn Kaaling (s)
- 72 Gustaf von Essen (m)
- 73 Lars Svensk (kds)
- 74 Robert Jousma (nyd)

Södermanlands län

- 75 Maj-Lis Lööv (s)
- 76 Larz Johansson (c)
- 77 Anita Persson (s)
- 78 Björn von der Esch (m)
(ersättare för näringsminister Per Westerberg)
- 79 Kjell Johansson (fp)
- 80 Reynoldh Furustrand (s)
- 81 Göran Persson (s)
- 82 Alf Egnerfors (s)
- 83 Liisa Rulander (kds)
- 84 Anne Rhenman (nyd)

85 Henrik Landerholm (m)

Östergötlands län

86 Mona Saint Cyr (m)
87 Birger Hagård (m)
88 Ingvar Björk (s)
89 Inge Carlsson (s)
90 Berit Löfstedt (s)
91 Karl-Göran Biörsmark (fp)
92 Viola Furubjelke (s)
93 Carl G Nilsson (m)
94 Roland Larsson (c)
95 Elisabeth Persson (v)
96 Sonia Karlsson (s)
97 Maj-Inger Klingvall (s)
98 Pehr Löfgreen (m)
99 Bert Karlsson (nyd)
100 Dan Ericsson i Kolmården (kds)
101 Lars Stjernkvist (s)

Jönköpings län

102 Åke Gustavsson (s)
103 Ulf Melin (m)
(ersättare för försvarsminister Anders Björck)
104 Catarina Rönnung (s)
105 Martin Nilsson (s)
106 Nils Nordh (s)
107 Göte Jonsson (m)
108 Rune Backlund (c)
109 Carl-Johan Wilson (fp)
110 Märtha Gårdestig (kds)
(ersättare för statsrådet Alf Svensson)
111 Allan Larsson (s)
112 Göran Hägglund (kds)
113 Richard Ulfvengren (nyd)

Kronobergs län

114 Kjell Nilsson (s)
115 Lars Hedfors (s)
116 Anders G Högmark (m)
117 Stina Gustavsson (c)
118 Charlotte Branting (fp)
119 Harald Bergström (kds)
120 Sten Söderberg (-)
121 Monica Widnemark (s)
122 Jan-Olof Franzén (m)

Kalmar län

- 123 förste vice talman Stig Alemyr (s)
- 124 Birger Rosqvist (s)
- 125 Lena Öhrsvik (s)
- 126 Bertil Danielsson (m)
- 127 Agne Hansson (c)
- 128 Bengt Kronblad (s)
- 129 Marianne Jönsson (c)
- 130 Leif Carlson (m)
- 131 Christer Lindblom (fp)
- 132 Christer Windén (nyd)
- 133 Chatrine Pålsson (kds)

Gotlands län

- 134 Gunhild Bolander (c)
- 135 Ulla Pettersson (s)

Blekinge län

- 136 Hans Gustafsson (s)
- 137 Christer Skoog (s)
- 138 Yvonne Sandberg-Fries (s)
- 139 Karl-Gösta Svenson (m)
- 140 Jan Björkman (s)
- 141 Sven-Olof Petersson (c)

Kristianstads län

- 142 Börje Nilsson (s)
- 143 Wiggo Komstedt (m)
- 144 Maud Ekendahl (m)
(ersättare för statsrådet Bo Lundgren)
- 145 Ingvar Eriksson (m)
- 146 Maja Bäckström (s)
- 147 Ingbritt Irhammar (c)
(ersättare för jordbruksminister Karl Erik Olsson)
- 148 Bengt Harding Olson (fp)
- 149 Kaj Larsson (s)
- 150 Johnny Ahlqvist (s)
- 151 Kenneth Attefors (nyd)
- 152 Tuve Skånberg (kds)

Fyrstadskretsen

- 153 Rolf Clarkson (m)
- 154 Ulla Tillander (c)
- 155 Kurt Ove Johansson (s)
- 156 Rune Rydén (m)
- 157 Lars-Erik Lövdén (s)
- 158 Margit Gennser (m)
- 159 Nils T Svensson (s)

160	Bo Nilsson (s)
161	Sten Andersson i Malmö (m)
162	Birthe Sörestedt (s)
163	Margitta Edgren (fp)
164	Bertil Persson (m)
165	Rolf L Nilson (v)
166	Jan Andersson (s)
167	Jan Backman (m)
168	Kenneth Lantz (kds)
169	Bo Bernhardsson (s)
170	Olle Schmidt (fp)
171	Peter Kling (nyd)

Malmöhus län

172	tredje vice talman Bertil Fiskesjö (c)
173	Knut Wachtmeister (m)
174	Per Olof Håkansson (s)
175	Bengt Silfverstrand (s)
176	Per Stenmarck (m)
177	Gunnar Nilsson (s)
178	Siw Persson (fp)
179	Karin Wegestål (s)
180	Anita Jönsson (s)
181	Bo Arvidson (m)
182	Inga Berggren (m)
183	Alwa Wennerlund (kds)
184	Claus Zaar (nyd)

Hallands län

185	Owe Andréasson (s)
186	Ivar Franzén (c)
187	andre vice talman Christer Eirefelt (fp)
188	Alf Eriksson (s)
189	Nic Grönvall (m)
190	Ingegerd Sahlström (s)
191	Bengt Dalström (nyd)
192	Harry Staaf (kds)
193	Liselotte Wågö (m)
194	Carl Fredrik Graf (m)

Göteborgs kommun

195	Doris Håvik (s)
196	Jan Bergqvist (s)
197	Sonja Rembo (m)
198	Hugo Hegeland (m)
199	Sten Östlund (s)
200	Inga-Britt Johansson (s)
201	Erling Bager (fp)

- 202 Marianne Carlström (s)
- 203 Rune Thorén (c)
- 204 Torgny Larsson (s)
- 205 Ingela Mårtensson (fp)
- 206 Tom Heyman (m)
- 207 Ingrid Näslund (kds)
- 208 Johan Brohult (nyd)
- 209 Johan Lönnroth (v)
- 210 My Persson (m)
- 211 Lennart Fridén (m)

Bohuslän

- 212 Karl-Erik Svartberg (s)
- 213 Lennart Nilsson (s)
- 214 Kenth Skårvik (fp)
- 215 Lisbet Calner (s)
- 216 Elving Andersson (c)
- 217 Sverre Palm (s)
- 218 Lars Bäckström (v)
- 219 Stig Grauers (m)
- 220 Inger René (m)
- 221 Leif Bergdahl (nyd)
- 222 Kent Olsson (m)
- 223 Åke Carnerö (kds)

Älvsborgs läns norra

- 224 Arne Andersson (m)
- 225 Elver Jonsson (fp)
- 226 Rune Evensson (s)
- 227 Ingvar Johnsson (s)
- 228 Marianne Andersson (c)
- 229 Stig Bertilsson (m)
- 230 Britt Bohlin (s)
- 231 Laila Strid-Jansson (nyd)
- 232 Fanny Rizell (kds)
- 233 Lena Klevenås (s)

Älvsborgs läns södra

- 234 Hans Nyhage (m)
- 235 Lennart Brunander (c)
- 236 Lahja Exner (s)
- 237 Lars Sundin (fp)
- 238 Arne Kjörnsberg (s)
- 239 Berndt Ekholm (s)
- 240 Kjell Eldensjö (kds)
- 241 Lars Björkman (m)

Skaraborgs län

242	Sven-Gösta Signell (s)
243	Bengt Kindbom (c)
244	Sten Svensson (m)
245	Birgitta Johansson (s)
246	Jan Fransson (s)
247	Anders Nilsson (s)
248	Ivar Virgin (m)
249	Bengt Rosén (fp)
250	Lars Moquist (nyd)
251	Birgitta Carlsson (c)
252	Holger Gustafsson (kds)

Värmlands län

253	Magnus Persson (s)
254	Göthe Knutson (m)
255	Gullan Lindblad (m)
256	Bo Finnkvist (s)
257	Björn Samuelson (v)
258	Jarl Lander (s)
259	Kristina Svensson (s)
260	Isa Halvarsson (fp)
261	Lisbeth Staaf-Igelström (s)
262	Kjell Ericsson (c)
263	Arne Jansson (nyd)
264	Roland Lében (kds)

Örebro län

265	Sture Ericson (s)
266	Håkan Strömberg (s)
267	Ann-Cathrine Haglund (m)
268	Bengt Wittbom (m)
269	Maud Björnemalm (s)
270	Gudrun Norberg (fp)
271	Anders Svärd (c)
272	Karl-Erik Persson (v)
273	Inger Lundberg (s)
274	Rose-Marie Frebran (kds)
275	Hans Karlsson (s)
276	Lars Andersson (-)

Västmanlands län

277	Lena Hjelm-Wallén (s)
278	Roland Sundgren (s)
279	Hugo Bergdahl (fp)
280	Berit Oscarsson (s)
281	Margareta Israelsson (s)
282	Göran Magnusson (s)

- 283 Karin Falkmer (m)
- 284 Birgit Henriksson (m)
- 285 Birger Andersson (c)
- 286 Carl Olov Persson (kds)
- 287 Max Montalvo (nyd)

Kopparbergs län

- 288 Birgitta Hambræus (c)
- 289 Hans Andersson (v)
- 290 Margareta Gard (m)
- 291 Inger Hestvik (s)
- 292 Iréne Vestlund (s)
- 293 Bengt-Ola Rytta (s)
- 294 Leo Persson (s)
- 295 Odd Engström (s)
- 296 Christel Anderberg (m)
- 297 Ulf Björklund (kds)
- 298 Stefan Kihlberg (nyd)
- 299 Lennart Fremling (fp)

Gävleborgs län

- 300 Bertil Måbrink (v)
- 301 Karin Starrin (c)
- 302 Axel Andersson (s)
- 303 Rolf Dahlberg (m)
- 304 Hans Lindblad (fp)
- 305 Sigrid Bolkéus (s)
- 306 Karl Hagström (s)
- 307 Sinikka Bohlin (s)
- 308 Pontus Wiklund (kds)
- 309 Patrik Norinder (m)
- 310 Ulf Eriksson (nyd)
- 311 Widar Andersson (s)
- 312 Ulrica Messing (s)

Västernorrlands län

- 313 Bo Forslund (s)
- 314 Sven Lundberg (s)
- 315 Per-Richard Molén (m)
- 316 Britta Sundin (s)
- 317 Sigge Godin (fp)
- 318 Tage Pålsson (c)
(ersättare för statsrådet Görel Thurdin)
- 319 Bo Holmberg (s)
- 320 Jan Jennehag (v)
- 321 Karl Gustaf Sjödin (nyd)
- 322 Hans Stenberg (s)
- 323 Elvy Söderström (s)

324 Jan Erik Ågren (kds)

Jämtlands län

325 Nils-Olof Gustafsson (s)
326 Margareta Winberg (s)
327 Ingrid Hemmingsson (m)
328 Stina Eliasson (c)
329 Berit Andnor (s)

Västerbottens län

330 Georg Andersson (s)
331 Karin Israelsson (c)
(ersättare för arbetsmarknadsminister Börje Hörnlund)
332 Ulla Orring (fp)
333 John Andersson (v)
334 Hans Dau (m)
335 Mats Lindberg (s)
336 Rinaldo Karlsson (s)
337 Lena Boström (s)
338 Carin Lundberg (s)
339 Stefan Attefall (kds)

Norrbottens län

340 Sten-Ove Sundström (s)
341 Bruno Poromaa (s)
342 Åke Selberg (s)
343 Per-Ola Eriksson (c)
344 Britta Bjelle (fp)
345 Leif Marklund (s)
346 Monica Öhman (s)
347 Ewa Hedkvist Petersen (s)
348 Bengt Hurtig (v)
349 Olle Lindström (m)

5 § Anmälan om ny vice ordförande i kulturutskottet

Talmannen anmälde att kulturutskottet till ny vice ordförande efter Jan-Erik Wikström utsett *Charlotte Branting* (fp).

6 § Avsägelser

Talmannen meddelade att *Anita Modin* (s) anhållit om att fr.o.m. den 7 oktober 1992 bli entledigad från uppdraget som riksdagsledamot.

Talmannen meddelade att *Anita Gradin* (s) anhållit om att fr.o.m. den 1 november 1992 bli entledigad från uppdraget som riksdagsledamot.

Kammaren biföll denna framställning.

Talmannen meddelade att Britt-Marie Windemo, Sandviken, anhållit om att bli entledigad från uppdraget som ersättare för ledamot av riksdagen.

Kammaren biföll denna framställning.

7 § Meddelande om information från regeringen

Anf. 2 TALMANNEN:

Vid kammarens sammanträde torsdagen den 8 oktober kl. 14.30 lämnas information dels av statsrådet Ulf Dinkelspiel om aktuella europeiska integrationsfrågor, dels av kulturminister Birgit Friggebo om invandrarfrågor.

8 § Meddelande om kammarens arbete

Anf. 3 TALMANNEN:

I morgon kl. 10.00 blir det partiledardebatt. Överenskomna debattregler har delats ut till ledamöterna.

Anmälan till den allmänpolitiska debatten den 14 oktober skall göras till kammarkansliet senast fredagen den 9 oktober kl. 11.00.

9 § Bordläggning

Anmälades och bordlades

Propositionerna

1992/93:1 Universitet och högskolor – frihet för kvalitet

1992/93:2 Vissa organisatoriska frågor inom trafiksäkerhetsområdet

1992/93:4 Villkorlig frigivning, m.m.

1992/93:5 Sveriges tillträde till arrestkonventionen

1992/93:6 Grannelagsrätt och tomträtt

1992/93:8 Den svenska trafikskadelagens anpassning till EG:s regelverk
m.m.

1992/93:9 Inlandsbanan

1992/93:11 Ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa
fall

1992/93:12 Ändring i kreditupplysningslagen (1973:1173)

1992/93:14 Skolskjuts m.m.

- 1992/93:19 Upphävande av vissa lagar om ett kontobaserat penningmarknadssystem m.m.
1992/93:26 Fortsatt giltighet av 1952 års tvångsmedelslag
1992/93:35 Immunitet och privilegier för ministerrådsmöten och ämbetsmannakommittémöten inom Konferensen om säkerhet och samarbete i Europa (ESK)
1992/93:36 Vissa frågor om den kommunala ekonomin
1992/93:38 Ändring i produktansvarslagen (1992:18) m.m.
1992/93:49 Förlängd trafik på inlandsbanan

Skrivelse

- 1992/93:39 Återkallelse av proposition 1991/92:141 om upphävande av lagen (1986:1242) om försöksverksamhet med kooperativ hyresrätt, m.m.

10 § Anmälan om interpellationer

Anmälades att följande interpellationer framställdes

den 1 oktober

1992/93:1 av *Hans Göran Franck* (s) till utrikesministern om dispenser från svenska sanktioner mot Sydafrika:

Socialdemokraterna och regeringspartierna enades i våras om en gemensam linje om hur de svenska sanktionerna mot Sydafrika skulle avskaffas.

Kriterierna var tydliga. Det var den politiska utvecklingen i ansträngningarna att avskaffa apartheid som var avgörande. De svenska handelssanktionerna skulle bestå till dess att ett avtal undertecknats om en övergångsregering som skall styra landet fram till dess att en ny demokratisk konstitution utarbetats av en folkvald församling. Det svenska investeringsförbudet skulle vara kvar fram till dess att övergångsregeringen kommit till makten.

Regeringens proposition 1991/92:146 byggde till stor del på den rapport som överlämnats i mars av den svenska parlamentariska delegationen som besökte Sydafrika i vintras.

I propositionen och parlamentarikerdelegationens rapport förs ett resonemang om undantag från investeringsförbudet under perioden mellan det att ett avtal undertecknats om en övergångsregering och till dess att det träder i kraft.

I utrikesutskottets betänkande 1991/92:UU13 den 19 maj enades den socialdemokratiska oppositionen med regeringspartierna om en precisering och skärpning av kriterierna för dispensgivning: "Dispenserna skall självklart inte ges i avsikt att kringgå investeringsförbudet så länge de politiska förhållandena i landet motiverar en restriktiv tolkning."

Även om vissa frågor nu tycks vara lösta mellan ANC och regeringen för att få i gång förhandlingarna, står utvecklingen i stort fortfarande kvar där den befann sig i våras.

Riksdagens riktmärken i utvecklingsprocessen – avtal om övergångsregering och dennas tillträde – är långt ifrån klara i Sydafrika.

Det har nu i efterhand klarlagts att den sydafrikanska regeringen tidigare försökt förhala processen, och de har makten att göra det.

Det var vid förhandlingsforum CODESA:s möte i maj, som förhoppningarna var som störst om att ett avtal om övergångsregering skulle kunna undertecknas.

Den sydafrikanska regeringen insisterade då på ett avtal med parterna om att det framtida parlamentet skulle ha två kamrar. Det var ett parlament med en senat där "minoritetspartier" skulle få en vetoroll. Det rörde sig om en position från regeringen som stoppade CODESA-samtalen och förhandlingarna.

Efter massakern i Boibatong i somras, och nu senast efter massakern i hemlandet Ciskei, ställde ANC mycket bestämda krav på regeringen. Om regeringen inte använder sig av regeringsmakten för att stoppa våldet är det lönlöst att förhandla, förklarade ANC då.

Det är glädjande att se att den sydafrikanska regeringen nu lovat att ta vissa steg för att försöka hindra våldet. Men det innebär inte att frågan om en övergångsregering och fria val till en grundlagsskrivande församling är löst. På den vägen återstår ännu många hinder.

Det svenska företaget Atlas Copco har den 31 juli 1992 ansökt om en generell dispens från handelslagstiftningen. Företaget hänvisar till att konkurrentländers företag tar över Atlas Copcos marknad. En liknande ansökan nekades av den socialdemokratiska regeringen 1987. I den nuvarande ansökan anges inte vilken tidsperiod ansökan gäller, inte heller vilka varor eller vilka belopp som gäller.

Handelslagstiftningen innehåller ingen text om "generell dispens", som kan åberopas.

Under våren har en rad olika företag sökt dispens från handelsförbudet. Regeringen har bifallit en del av dessa ansökningar om att skicka varuprover till Sydafrika. Ett av dessa företag, Gothia Pulp and Paper AB, fick i juli tillstånd att exportera 10 ton papper utan kostnad till Sydafrika. Nu har företaget ansökt om att få leverera 50 ton papper till samma mottagare för 250 000 kr – som uppges vara varuprov.

Med anledning av det ovan anförda vill jag ställa följande frågor till utrikesministern:

1. I vilken utsträckning har dispensgivning förekommit och på vilka grunder?
2. Avser regeringen ta upp dessa principiella frågor om dispenser från Sydafrikasanktionerna för samtal i utrikesnämnden?

1992/93:2 av *Hans Göran Franck* (s) till socialministern om det växande antalet vräkningar:

Antalet vräkningar har ökat kraftigt under de senaste åren. Det rör sig om en 20-procentig ökning sedan 1990. De viktigaste orsakerna till ökningen är kraftigt höjda hyror samt växande ekonomiska och sociala svårigheter.

Den ekonomiska krisen kommer av allt att döma att förvärra situationen under den närmaste tiden. Antalet vräkningar kommer enligt beräkningar

att uppgå till ca 6 300 för 1992. Ungefär lika många flyttar frivilligt inför homet om avhysning genom kronofogden.

Samarbetet mellan myndigheterna fungerar inte sällan otillfredsställande. Hyreslagstiftningen behöver reformeras. Men det är de ekonomiska och sociala problemen som skapar de största svårigheterna. Situationen är akut. Det behövs snara åtgärder.

Kunskapen om vad som händer med de vräkt är otillräcklig.

I anledning av det anförda vill jag fråga vice statsministern och socialministern Bengt Westerberg följande:

1. Har regeringen tillräcklig kunskap om vilka personer som vräks, vad som händer dem samt hur det samhälleliga stödet fungerar eller behövs ytterligare undersökning?
2. Vilka åtgärder avser regeringen att vidta för att minska antalet vräkningar samt för att förbättra stödet till de drabbade?

den 5 oktober

1992/93:3 av Sten Andersson i Malmö (m) till justitieministern om kriminalvården:

Undertecknad har sedan lång tid följt debatten om kriminalvården. Av detta skäl "pryade" jag några dagar vid ett fängelse under sommaren. Härvid framkom att teori och praktik är två vitt skilda ting.

Jag hävdar att svensk kriminalvård är ett misslyckande!

Teoretiskt tal om knarkfria fängelser är inget annat än just teori, utan kontakt med verkligheten! Narkotika flödar på fängelserna och distribueras där med stor finess av de intagna. Provokativt men inte helt utan grund kan det sägas att de intagna bestämmer på våra fängelser! Vem tar in narkotikan? Är det endast besökare och permittenter?

Vid en anstalt där tillgången på narkotika är god råder som regel ett lugn som försvinner då tillgången minskar.

Det verkar som om man från myndighetens sida givit upp hoppet om att narkotikabefria fängelserna. Man satsar i stället mer på att stoppa rymningsförsök.

Dessutom är möjligheten att komma till rätta med intagna som "strular" begränsad på ett närmast löjligt vis. Vid en anstalt beslöt en chef att TV-apparaten i cellen skulle tillfälligt tas ifrån "strulande" intagna. Detta blev stoppat av Kriminalvårdsstyrelsen!

Vidare är det ytterst tveksamt att dömda för grova våldsbrott under fängelsetiden skall tillåtas bli än starkare genom att bygga upp sig fysiskt i avancerade och dyra bodybuildingsmaskiner. Efter detta behöver man inte slå på ett offer, utan det räcker att brottslingen "tappar handen".

Är statsrådet medveten om den stora narkotikahantering som i dag pågår vid landets fängelser, och vilka åtgärder är att förvänta?

Är statsrådet beredd att medverka till att förändra gällande bestämmelser så att anställda vid fängelserna kan ingripa effektivt?

EG-kommissionen säger i sin avi till regeringen, att den stått i nära kontakt med svenska myndigheter och erhållit en mängd information inför sitt ställningstagande till Sveriges ansökan om medlemskap i EG.

Jag bad riksdagens utredningstjänst ta fram både frågorna från EG-kommissionen och de svenska myndigheternas svar. Från UD svarade man att detta klassats som internt arbetsmaterial och således inte är offentligt, eftersom det är fråga om en pågående process.

Innebär detta att den svenska offentlighetsprincipen är satt ur spel under hela förhandlingsperioden? Kommer allmänheten att enbart få tillgång till den information som regeringen väljer att offentliggöra? Är det EG som kräver att vi hemlighåller vilka förhållanden i vårt land de vill ha information om?

Under de år regeringen förhandlade med EG-kommissionen om EES-avtalet följdes samma mönster. Myndigheternas synpunkter på hur avtalet skulle påverka deras arbetsområde hemligstämplades, eftersom förhandlingar pågick. Det har blivit känt att det fanns många kritiska synpunkter och redovisningar av problem med EES i myndigheternas svar. Dessa är veterligt fortfarande hemligstämplade.

Sveriges offentlighetsprincip är unik och av stort värde för demokratin. För att en allmän debatt, byggd på fakta, skall kunna vägleda riksdagen i vårt beslut om hur Sveriges relationer till EG bäst skall utformas, måste förhandlingarna kunna följas kontinuerligt, också när problem uppstår.

Efter kritiken mot Maastricht-fördraget är diskussionen nu livlig inom EG-länderna om hur byråkrater och politiker bättre skall kunna förankra sina beslut hos allmänheten. Det har visat sig att trots stor enighet i de beslutande församlingarna finns en djupgående misstänksamhet hos stora delar av folket. I stället för att inskränka vår offentlighetsprincip borde vi kunna rekommendera den i EG.

Jag ber att får rikta följande frågor till justitieministern:

1. Ämnar regeringen nu lyfta hemligstämpeln på alla EES-handlingar?
2. Vill statsrådet verka för att full offentlig insyn kommer att tillåtas i medlemskapsförhandlingarna med EG/EU, när det gäller våra egna förhållanden och ställningstaganden?
3. Vill statsrådet arbeta för att offentlighetsprincipen blir accepterad också för EG?

11 § Anmälan om frågor

Anmälades att följande frågor framställdes

den 31 augusti

1992/93:1 av Elisabeth Fleetwood (m) till statsrådet Bo Könberg om anslutning av naprapater till försäkringskassan:

Vilka åtgärder avser statsrådet vidta för att snarast bereda naprapater möjlighet att anslutas till försäkringskassan?

den 1 september

1992/93:2 av *Ian Wachtmeister* (nyd) till statsrådet Alf Svensson om rationalisering av SIDA:s biståndskontor:

Svenska staten hade den 5 maj 1992, 52 personer anställda i Angola. Sju avlönas av byggnadsstyrelsen och övriga av UD eller SIDA. SIDA-kontoret i Luanda har totalt 37 anställda. Dessa fördelar sig på följande verksamheter:

Biståndskontorspersonal	8
Kontraktsanställd personal	26
Multilaterala biträdande experter	2

Vilka åtgärder avser regeringen vidta för att rationalisera denna verksamhet så att biståndspengarna kommer människor till hjälp och inte försvinner i SIDA:s byråkrati?

den 29 september

1992/93:3 av *Hugo Bergdahl* (fp) till statsrådet Bo Könberg om legitimation för naprapater:

Frågan om legitimation av naprapater har behandlats av riksdagen vid ett flertal tillfällen. Riksdagen har uttalat sig för legitimation av naprapater så snart det föreligger ett tillräckligt underlag för ett ställningstagande.

Avser regeringen ta några initiativ för att naprapaterna skall kunna erhålla legitimation?

den 1 oktober

1992/93:4 av *Elver Jonsson* (fp) till justitieministern om mutbrott:

Under den senaste tiden har många i massmedia tagit till orda om problemet med att mutor som synes blir allt vanligare. Det gäller inte bara i näringslivet, utan risken finns också att mutsystem på sikt kan uppkomma i den offentliga förvaltningen. Oavsett var mutor förekommer finns det anledning att snabbt reagera.

Inom den privata sfären lägger mutor hinder i vägen för marknadsekonomi. Uppstår mutor i den offentliga förvaltningen så är det ett hot mot rätts-säkerhet och demokrati.

Med anledning härav vill jag fråga justitieministern:

Avser regeringen att vidta åtgärder för att motverka en utveckling mot ett alltmer utbredd mutsystem?

1992/93:5 av *Göthe Knutson* (m) till försvarsministern om ubåtsjakten utanför Oxelösund:

Hur blev det med vapeninsatserna mot den främmande ubåten utanför Oxelösund i början av september? Enligt Dagens Nyheter den 3 oktober fanns det en enda målsökande torped tillgänglig vid denna ubåtsjakt. Denna "rikets torped" lär ha avskjutits men sedan inte hörts av. Den order ÖB gav om verkanseld (skarpa skott) utan förvarning lär också ha kommit bort i hanteringen. Allmänheten undrar.

Vid ett par tillfällen har det från kustflottan hävdats att de vapen man har att tillgå i ubåtsjakten är mer eller mindre odugliga. Detta förvånar säkert många medborgare som följt debatten om ökade ubåtsjaktresurser och fått intrycket att marinen i stort sett fått de vapen man själv prioriterat. Frågan man nu ställer sig är vilka nya vapen som marinen i dag anser är nödvändiga för att kunna oskadliggöra en främmande ubåt – i den händelse man får tillstånd att skjuta skarpt.

Vilka åtgärder är försvarsministern beredd vidta för att ubåtsjaktstyrkan skall få de vapen och de eldtillstånd som behövs för att öka chanserna till framgång i jakten på främmande undervattensverksamhet?

1992/93:6 av *Göthe Knutson* (m) till finansministern om avgiften för tillstånd att hålla torgmöte:

Ett häpnadsväckande påbud har utgått från Riksrevisionsverket: Ett politistillstånd för ett helt vanligt politiskt torgmöte kan kosta 1 200 kr.! Yttrandefriheten blir således mycket dyrbar. Hittills har ett torgmöte inte behövt kosta mer än sju kr. Den absurda höjningen gjordes under sommaren. Den vanligaste tolkningen av den nya förordningen om polismyndigheters avgiftsuttag vad gäller torgmötestillstånd innebär att det kostar den sökande (exempelvis en partiförening eller Frälsningsarmén) 400 kr att söka tillståndet.

Även ett nej kostar 400 kr. Söker man för ett traditionellt politiskt torgmöte kan det bli ytterligare 400 kr för högtalare samt därtill 400 kr för flygbladsutdelning och/eller bokbord vid mötet. Tidigare har det kostat 70 kr allt som allt för torgmötestillstånd, och då har man fått boka in upp till tio möten vid olika tillfällen på samma plats. Det innebär 7 kr per torgmöte. Jämför med 1 200 kr enligt den nya taxan!

Vad gör finansministern för att stoppa detta orimliga avgiftsuttag, som i praktiken innebär att yttrandefriheten inskränkes?

1992/93:7 av *Sten Andersson* i Malmö (m) till arbetsmarknadsministern om förslaget om minskade semesterdagar:

I det s.k. krispaketet mellan regeringen och Socialdemokraterna finns ett inslag som talar om att semesterledigheten skall minskas med två dagar. Detta måste i nu rådande läge accepteras om åtgärden vore generell, vilket

den tyvärr inte är. Stora grupper på arbetsmarknaden kommer inte att drabbas, då deras semester är avtalsreglerad. Om ovan nämnda reducering skall genomföras bör ingen grupp undantagas!

Vilka åtgärder är statsrådet beredd att vidta för att reduktionen av semesterdagarna generellt kommer att gälla hela arbetsmarknaden?

1992/93:8 av *Sten Andersson* i Malmö (m) till kommunikationsministern om högsta tillåtna hastighet på motorvägar m.m.:

För inte så länge sedan föreslog ett enhälligt trafikutskott att de motorvägs- och motortrafikleder som påtvingats sänkning av högsta hastighet från 110 till 90 km per timme skulle återgå till tidigare gällande förhållanden. Riksdagen beslöt också i enlighet med utskottets förslag.

Trafiksäkerhetsverket som skulle effektuera beslutet saknade dock det kunnande som krävs för att följa ett enhälligt riksdagsbeslut och överlät i stället till berörda länsstyrelser att besluta om hastighetsgränser. Detta innebär praktiskt att TSV som myndighet uppenbart agerade i strid mot riksdagens beslut.

Vilka åtgärder är statsrådet beredd att vidta för att ett enhälligt riksdagsbeslut avseende högsta tillåtna hastighet på motorvägar och motortrafikleder effektueras?

1992/93:9 av *Sten Andersson* i Malmö (m) till kulturministern om asylpolitiken:

I december 1989 beslutade den socialdemokratiska regeringen att asyl i huvudsak endast skulle beviljas personer som var att anse som flyktingar enligt Genèvekonventionens definition. Orsaken var främst att ett stort antal utlänningar sökt asyl i Sverige utan politiska skäl. Efter valet 1991 beslutade den nuvarande borgerliga regeringen att beslutet skulle upphävas och en återgång skulle ske till Europas liberalaste asylpolitik.

Med tanke på i och för sig nödvändiga "krispaket" vilka drabbar många i Sverige och att antalet asylsökande nu vida överstiger vad som gällde 1989 vill jag ställa följande fråga:

Är statsrådet beredd verka för en asylpolitik där asyl endast beviljas utlänningar vilka kan åberopa flyktinskäl enligt Genèvekonventionens definition?

12 § Kammaren åtskildes kl. 11.12.

Prot. 1992/93:1
6 oktober 1992

Förhandlingarna leddes av talmannen.

Vid protokollet

GUNNAR GRENFORS

/Barbro Nordström

Innehållsförteckning

Tisdagen den 6 oktober

Kl. 11.00

1 § Välkomstord	1
Talmannen	
2 § Ledigheter	1
3 § Upprop	1
4 § Kammarens sammansättning	1
5 § Anmälan om ny vice ordförande i kulturutskottet	10
6 § Avsägelse	10
7 § Meddelande om information från regeringen	11
Talmannen	
8 § Meddelande om kammarens arbete	11
Talmannen	
9 § Bordläggning	11
10 § Anmälan om interpellationer	
1992/93:1 av Hans Göran Franck (s) om dispenser från svenska sanktioner mot Sydafrika	12
1992/93:2 av Hans Göran Franck (s) om det växande antalet vräkningar	13
1992/93:3 av Sten Andersson i Malmö (m) om kriminalvården	14
1992/93:4 av Birgitta Hambræus (c) om offentlighetsprincipen och EG-förhandlingarna	15
11 § Anmälan om frågor	
1992/93:1 av Elisabeth Fleetwood (m) om anslutning av naprapater till försäkringskassan	15
1992/93:2 av Ian Wachtmeister (nyd) om rationalisering av SIDA:s biståndskontor	16
1992/93:3 av Hugo Bergdahl (fp) om legitimation för naprapater	16
1992/93:4 av Elver Jonsson (fp) om mutbrott	16
1992/93:5 av Göthe Knutson (m) om ubåtsjakten utanför Oxelösund	17
1992/93:6 av Göthe Knutson (m) om avgiften för tillstånd att hålla torgmöte	17
1992/93:7 av Sten Andersson i Malmö (m) om förslaget om minskade semesterdagar	17

1992/93:8 av Sten Andersson i Malmö (m) om högsta tillåtna		Prot. 1992/93:1
hastighet på motorvägar m.m.	18	6 oktober 1992
1992/93:9 av Sten Andersson i Malmö (m) om asylpolitiken	18	

